

Dünya növbəti dəfə Azərbaycan Prezidentinin ədalətli mövqeyinə şahidlik etdi

"Rəqəmsal keçidlər: Süni intellekt dövründə informasiya və media dayanıqlılığının gücləndirilməsi" mövzusunda Xankəndidə keçirilmiş III Şuşa Qlobal Media Forumunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı, tədbirdə iştirak edən jurnalistlərin çoxsaylı suallarına verdiyi cavablar öz aktuallığı, əhəmiyyəti ilə dünya mətbuatının diqqətindədir.

Bu diqqət səbəbsiz deyil, dövlətimizin rəhbərinin səsləndirdiyi fikirlərin, ayrı-ayrı məsələlərə strateji baxışının təhlili əsasında Azərbaycanda, regionumuzda və ümumən dünyada gedən proseslərin inkişaf perspektivləri haqqında aydın qənaətlərə gəlmək mümkündür.

Aydın, məqsədyönlü strategiya

"Yaşıl enerji" strategiyası bu gün müasir dünyanın əsas çağırışlarından biridir. Bu səbəbdən cənab İlham Əliyev çıxışında ölkəmizin "yaşıl enerji" strategiyası ilə bağlı məqamlara da toxundu. Bildirdi ki, ötən il COP29 kimi mötəbər qlobal tədbirə uğurla evsahibliyi etmiş Azərbaycanın bu strategiya üzrə bir sıra mühüm nailiyyətləri var. Neft-qazla zəngin ölkəmiz bu gün eyni zamanda həm də "yaşıl enerji"yə keçidi təmin edən lider dövlətlərdəndir. Azərbaycan yaxın illərə qədər həm neft-qaz ixracı, həm də günəş, külək və hidro enerjisi gücünün aktivləşdirilməsi ilə bağlı aydın planlara malikdir.

Prezident belə bir mövqedən çıxış etdi ki, enerji transformasiyası yönündə aparılan ardıcıl işlərlə yanaşı, neft-qazdan tamamilə imtina da planlanmır. Çünki hələ uzun illər həm yerli, həm də Avropa bazarlarında bu ehtiyatlara ehtiyac duyulacaq. Dövlətimiz bu istiqamətlər üzrə aydın strategiyaya malikdir və Mərkəzi Asiya ölkələri, Şərqi Avropa, Avropa İttifaqı ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində geniş bir coğrafiyada öz mövqelərini getdikcə daha da möhkəmləndirir. Dövlətimizin başçısı dedi: "Ötən ilin noyabrında Bakıda COP29 çərçivəsində Özbəkistan, Qazaxıstan və Azərbaycan prezidentləri arasında "yaşıl enerji" ilə bağlı Xəzər dənizinin dibi ilə elektrik kabelinin çəkilməsi layihəsi imzalandı ki, Mərkəzi Asiyada istehsal olunan "yaşıl enerji" Azərbaycanın infrastrukturuna birləşdirilsin. Ona qədər Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya, Macarıstan arasında da buna bənzər sənəd imzalandı ki, belə bir "yaşıl enerji" kabeli Qara dənizin dibi ilə çəkilsin. Yəni region təkcə Cənubi Qafqazı əhatə etmir. Biz daha geniş coğrafiyanı əhatə edirik. Ancaq burada mərkəzi nöqtə məhz Azərbaycandır".

Məlum olduğu kimi, COP29 zamanı Azərbaycanın söyləri nəticəsində diqqətdə saxlanılan əsas məsələlərdən biri də kiçik ada dövlətlərinə dəstək göstərilməsi ilə bağlı olmuşdu. Azərbaycan bu

dövlətlərin nümayəndələrinin COP29-da iştirakının təmin olunmasına maliyyə dəstəyi də vermişdi. "Baku Kommunikesi" adlı beynəlxalq sənəddə - Tuvalu, Tonga, Baham Adaları Birliyi ilə birlikdə - bu ölkələrin səsələrinin dünya miqyasında eşidilməsi və maliyyə dəstəklərinin təmin edilməsi tələbi irəli sürülmüşdü. Azərbaycan Prezidenti forumdakı çıxışı zamanı bu yanaşmanı həm mənəvi, həm strateji, həm də siyasi öhdəlik kimi diqqətə çatdırdı və ölkəmizin bu məsələdə davamlılıq prinsipinə sadıq qalacağı, müvafiq ölkələrə dəstək verəcəyi, regional sabitliyin və iqtisadi əməkdaşlığın güclənməsi üçün bu addım böyük strateji əhəmiyyət daşıyır və yeni iqtisadi əməkdaşlıqlara, bütün tərəflər üçün mühüm fürsətlərə yol açır.

Zəfər davam edir

Azərbaycan Prezidenti İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının bu yaxınlarda Xankəndidə keçirilmiş sammiti haqqında da danışdı, bu samitlə həmin təşkilata yeni nəfəs verildiyini vurğuladı. Həqiqətən, regional sabitliyin və iqtisadi əməkdaşlığın güclənməsi üçün bu addım böyük strateji əhəmiyyət daşıyır və yeni iqtisadi əməkdaşlıqlara, bütün tərəflər üçün mühüm fürsətlərə yol açır.

Bu baxımdan Zəngəzur dəhlizi də regionda kommunikasiyalar üçün dönüş nöqtəsi ola bilər. Dəhliz açılsansa, o, illik 15 milyon ton daşıma qabiliyyətinə malik olacaq. Zəngəzur dəhlizinin açılması bütün region ölkələri kimi, Ermənistan da fayda verəcək. Əgər bu ölkə irəli sürülən təkliflərdən boyun qaçırsın blokadanı davam etdirməyi üstün tutsa, həm nəqliyyat, həm də siyasi izolyasiyada qalacaq.

Azərbaycan isə Naxçıvana maneəsiz keçidi təmin etməyə və Orta dəhlizi region üçün praktik həllə çevirməyə davam etməkdədir. Bu, Azərbaycanın nəqliyyat-logistika imkanlarını genişləndirir və beynəlxalq əlaqələri gücləndirir. Azərbaycan Prezidenti dedi: "Müasir infrastrukturun qurulması nəticəsində Azərbaycan ərazisindən tranzit daşımaların həcmi artır. Həmçinin rəqəmsallaşma prosesi gedir, gömrük inzibatchılığı sadələşdirilir. Bu həm də regionumuzda baş verən geosiyasi dəyişikliklər, digər tranzit marşrutların problemli hala gəldiyi bir vaxtda baş verir. Ona görə də bütün bunları nəzərə alaraq, Zəngəzur dəhlizinin potensialını ilkin mərhələdə 15 milyon ton yük səviyyəsində qiymətləndiririk. Biz demək olar ki, Ermənistan və İranla sərhədimizin qovuşuğuna qədər

dəmir yolunun tikintisini başa çatdırırıq və yaqın ki, bir ildən az müddətdə, bəlkə də gələn ilin yazında bu dəmir yolunun Azərbaycan hissəsi hazır olacaq".

Bütün bunlar, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ata vəsiyyətinin şanlı qələbəmizdən, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin təmin olunmasından sonrakı davamıdır. Azərbaycan Prezidentinə görə, "Ata vəsiyyəti" - yəni Qarabağda qələbə və həmrəylik ruhu indi də yaşamaqda davam edir. Şuşa azad edilərkən Müzəffər Ali Baş Komandanın çıxışı bu vəsiyyətin simvolu kimi yaddaşlara əbədi yazılıb. Bir neçə il əvvəl Xankəndiyə Cıdır düzündən baxmaqla kifayətlənirdik, bu gün isə Xankəndidə qlobal forum təşkil edən ölkə olmaq - bu qələbənin nə qədər real və tarixi olduğunu təzahürüdür.

Azərbaycanın bu qələbəsinin də fərqli mahiyyəti var. Hərbi təcavüz nəticəsində əraziləri işğala məruz qalmış Azərbaycan beynəlxalq ədalətsizliklə üzləşdi, lakin illər sonra öz gücü ilə işğala son qoydu. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə hakimiyyətə dönüşü, sabitlik və iqtisadi inkişafın bərpası Azərbaycanın müstəqil siyasəti üçün möhkəm təməllər formalaşdırdı. İllərlə aparılan uğurlu hazırlıqlardan sonra Ordu, Xalq və Ali Baş Komandanın sarsılmaz vəhdəti sayəsində Azərbaycan şanlı qələbə əldə edərək ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə nail oldu.

Bu gün dövlətimiz azad torpaqlarımızda genişmiqyaslı quruculuq işləri həyata keçirir. Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə reallaşdırılan layihələr dövlət rəhbərimizin də vurğuladığı kimi, dünya miqyasında həm maddi-zaman, həm də miqyas baxımından yeni bir presedentdir, yəni nümunədir. Bu, Azərbaycanın postmünaqişə dövründə regional brend olduğunu təsdiqləyən döndəmdir.

Etibarlı tərəfdaş

Azərbaycanın özünün xarici siyasətində xalqı ilə dürüst kommunikasiya, tərəfdaşlarla etibarlı münasibət, qonşular və aparıcı dövlətlərlə sağlam dialoq beynəlxalq hüquqa riayət və coğrafi üstünlük kimi prinsipial elementlərə əsaslanır. Beynəlxalq təşkilatlarda liderlik rolu ilə yanaşı, bu prinsiplər ölkənin dünya arenasında uğurunu təmin edir.

Cənab İlham Əliyevin ölkəmizin xarici siyasətində mühüm yer tutan ABŞ-nin Prezidenti Donald Tramp haqqında səsləndirdiyi fikirlər, onun Azərbaycanla oxşar dəyərləri paylaşması və müharibələri bitirən lider olmasını vurğula-

ması da forumun yadda qalan məqamlarından oldu. Dövlətimizin başçısı Trampın Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh prosesinə töhfəsini qeyd etdi, Bayden Administrasiyasının anti-Azərbaycan siyasətini, 907-ci düzəlişi yenidən qüvvəyə mindirməsini təəssüf hissi ilə xatırladı. Bununla belə, vurğuladı ki, ABŞ ilə enerji, təhlükəsizlik və nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın davam etdirilməsi Azərbaycanın sağlam əsaslarla münasibətlərin inkişafı prinsiplərinə sadiqliyinin göstəricisidir. Prezident İlham Əliyev çıxışında bu məsələ ilə bağlı dedi: "Biz Vaşinqtondan çox müsbət mesajlar almışıq və Azərbaycandan gedən mesajlar da çox müsbətdir. Bizim enerji təhlükəsizliyi və bütövlükdə, təhlükəsizlik və daşımalara aid sahələrdə güclü tərəfdaşlıq tariximiz var. Artıq dediyim kimi, biz ABŞ ilə İraqda və Əfqanıstanda onlara lazım olduğumuz zaman olmuşuq və hərbi qulluqçılarımız onlarla çiyin-çiyinə xidmət edib. Gözləntimiz böyükdür və ümid edirik ki, yaxın gələcəkdə ABŞ-Azərbaycan münasibətlərini yüksək səviyyəyə qaldıracaq mühüm hadisələr olacaq".

ABŞ Prezidenti Donald Trampın Azərbaycan Prezidentinin ABŞ-Azərbaycan tərəfdaşlığı, həm qlobal, həm də regional səviyyədə sülh gündəminə sadiqliklə bağlı forumda səsləndirdiyi fikirləri özünün sosial media platformasında paylaşması İlham Əliyevin söylədiklərinin ən yüksək səviyyədə təqdir olunduğunu göstərir.

Azərbaycan Çinlə də strateji əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Qısa müddətdə Çinlə bir sıra strateji sənədlər imzalanıb, ölkələrimiz arasında viza rejiminin ləğvi, ticarət-logistika və "yaşıl enerji" sahəsində əməkdaşlığın hər il gücləndirilməsi Azərbaycana iqtisadi və siyasi faydalar gətirir. "Çin Xalq Respublikası ilə bu səviyyədə qarşılıqlı etimada əsaslanan münasibətlər qurmağımız bizi çox sevindirir", - Azərbaycan Prezidenti forumdakı çıxışında xüsusi qeyd etdi.

Ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin təmin olunmasından sonra Azərbaycan diplomatik imkanlarını xeyli genişləndirib və özünə mühüm tarixi missiya götürüb. İsrail -Türkiyə, İsrail-Suriyə, eləcə də NATO-Rusiya arasında Azərbaycanın vasitəçilik təşəbbüsləri bu yeni diplomatik rolun parlaq nümunələridir.

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə enerji əməkdaşlığı uğurla davam etdirilir, layihələr icra olunur. Avropaya qaz ixracı artıq genişləndirilib. Prezident İlham Əliyev çıxışında daha böyük həcm üçün qaz boru sistemlərinin genişləndirilməsi zərurətini də diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan müstəqil siyasətinə sadıqdır

Azərbaycan yaxın qonşularla mehriban münasibətlər, qarşılıqlı əməkdaşlıq marağındadır, ərazi bütövlüyümüzün, suverenliyimizin bərpasından sonra Ermənistanla aparılan sülh proseslərinə sadıqdır. Bununla yanaşı, yaxın tarixdə Ermənistanın mövqeyini tez-tez dəyişməsi də faktır və sabah onun yenidən mövqeyini dəyişməyəcəyi barədə zəmanət yoxdur. Ona görə də Azərbaycanın sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı şərtləri aydındır: Minsk qrupu ləğv edilməli, Ermənistanın Konstitusiyasına məlum səbəblər üzündən dəyişiklik edilməlidir. Bundan sonra sülhün əldə edilməsinə heç bir maneə qalmayacaq.

Dövlətimizin rəhbəri suallara cavabında Avropa müşahidəçilər missiyasının fəaliyyətinə də toxundu, onlardan yalnız Azərbaycana deyil, qonşu ölkələrə qarşı da istifadə edildiyini diqqətə çatdırdı. Bu da sözügedən missiyanın kəşfiyyət xarakteri daşdığını göstərir və təhlükəsizlik təhdidləri məsələsini aktuallaşdırır.

Qərb mediasında Azərbaycana qarşı həyata keçirilən qeyri-obyektiv informasiya kampaniyaları da sülh proseslərinin ziyanındadır, bu kampaniyaların arxasında Ermənistan mərkəzli lobbı təsirinin olduğu dərhal sezilir. Azərbaycan isə bütün bu kampaniyalara rəğmən milli maraqlara söykənən müstəqil siyasətinə sadıqdır.

Azərbaycan Prezidentinin suallara cavablarında Rusiya ilə münasibətlərə də diqqət yönəldi, AZAL təyyarəsinin vurulması ilə bağlı Azərbaycandan gələn rəsmi sorğulara Rusiyanın cavab verməməsinin, bu mövzunun ikitərəfli münasibətlərə neqativ təsir göstərdiyi vurğulandı. Bütün hallarda Azərbaycan bu məsələ ilə bağlı haqlı tələblərində qərarlıdır və sonadək öz mövqeyini müdafiə edəcək.

Azərbaycan bu gün informasiya texnologiyaları sahəsində də sürətlə inkişaf edir. Ölkəmizdə mövcud olan sabitlik, təhlükəsizlik, qonşularla harmonik münasibətlər və rəqəmsal strategiyalar süni intellektin tətbiqinə imkan yaradır. Bütün bunlar şəffaf idarəetmə və innovativ dövlət modelini gücləndirir. Dövlət maraqlarına xidmət edən, strateji təhlillər verən və beynəlxalq mesajlarda aktiv rol oynayan media bu sahədə aparılmış məqsədyönlü islahatların, jurnalistlərin və media rəhbərlərinin peşəkar hazırlıq səviyyəsinin artması və media çevikliyinin nəticəsidir. Bütün bunlar 150 yaşı tamam olan Azərbaycan mediasının gəlib çatdığı inkişaf səviyyəsidir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*